

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace		
Školní vzdělávací program 2025/2026		
Č.j.	Spisový znak	Skartační znak
Vypracoval:		Šárka Jarošová (vedoucí vychovatelka)
Schválil:		Mgr. Tomáš Pešík (ředitel školy)
Pedagogická rada projednala dne		21.1.2026
Směrnice nabývá účinnosti dne:		1.2.2026

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBSAH

OBSAH	2
ÚVOD	4
IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY	5
OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	6
PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ.....	8
Podmínky přijímání účastníků do ŠD	8
Podmínky úplaty	8
Organizace činnosti ŠD.....	8
Rámcový režim dne:	9
RANNÍ PROVOZ	9
ODPOLEDNÍ PROVOZ.....	9
Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví.....	10
Zdravotní stav účastníka:	10
Psychosociální podmínky	10
Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných	11
CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠD.....	12
Formy vzdělávání v ŠD	12
Odpočinkové činnosti – (OČ)	12
Rekreační činnosti – (RČ).....	12
Zájmové činnosti – (ZČ).....	12
Příprava na vyučování – (PNV).....	13
Cíle vzdělávání v ŠD	14
Kompetence k učení.....	14
Kompetence k řešení problémů	14
Komunikativní kompetence	14
Sociální a interpersonální kompetence	14
Kompetence činnostní a občanské	15
Kompetence k trávení volného času	15
VZDĚLÁVACÍ OBSAH	16
Člověk a jeho svět.....	16
Místo, kde žijeme.....	16
Lidé kolem nás.....	17
Pravidla slušného chování.....	19
Lidé a čas	19
Rozmanitosti přírody	20
Člověk a jeho zdraví	21
Umění a kultura.....	23
HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE	25
Vnitřní evaluace :	25
Vnější evaluace :	25
Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá :	25
Techniky evaluace a hodnocení :	25
NABÍDKA CELODRUŽINOVÝCH AKCÍ A AKTIVIT PLÁNOVANÝCH DO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCŮ	27
ZÁŘÍ	27
ŘÍJEN.....	27

○ Závody na koloběžkách.....	27
LISTOPAD	27
PROSINEC	27
LEDEN	27
○ Závody na bobech	27
ÚNOR	27
BŘEZEN	27
○ Soutěž Videotest.....	27
DUBEN.....	28
○ Návštěva filmového představení v DK	28
○ Návštěva příslušníků Městské policie Ostrov	28
○ Rej čarodějnic a čarodějů na školním hřišti	28
KVĚTEN.....	28
○ Opékání vuřtů.....	28
ČERVEN.....	28
ZÁVĚR	29

ÚVOD

MOTTO:

„Děti a hodiny nemůžeme pořád natahovat – musíme je taky někdy nechat běžet.“

Jean Paul

Školní družina není pokračováním školního vyučování a neměla by být chápána ani jako pouhá sociální služba, jako hlídání dětí. Pedagogická práce ve školní družině má svá specifika – účastníkům zabezpečuje odpočinek, rekreaci, ale i zajímavé využití volného času. Dobře vytvořený program činností ve školní družině by měl mít pro účastníky především funkci relaxační a socializační.

Účastníci by si v družině měli odpočinout, vytvářet a prohlubovat vztahy se svými vrstevníky, realizovat se v činnostech, které je baví, poznávat a rozvíjet své zájmy.

Činnost ve školní družině rozvíjí účastníky v dovednostech důležitých pro život ve společnosti a vybavuje je žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Družina napomáhá posilovat osobnost každého účastníka, pomáhá mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Největší roli zde hrají vhodná motivace, radost z činnosti, ctížádost, zvědavost a povzbuzování.

Důležitou úlohu má školní družina i v prevenci sociálně patologických jevů.

A nesmíme zapomínat ani na to, že účastník, který právě absolvoval školní vyučování, netouží potichu sedět a „být hodný“!

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Název zařízení:	Školní družina Základní školy Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace
Sídlo:	Májová 997, Ostrov 363 01
IČ školy:	497 53 371
IZO ŠD:	115 200 118
Ředitel školy:	Mgr. Tomáš Pešík
Zástupce ředitele školy pro 1. stupeň:	Mgr. Jaroslava Roulová
Zástupce ředitele školy pro 2. stupeň:	Mgr. Simona Hnátová
Vedoucí vychovatelka:	Šárka Jarošová
☎ školy:	351 12 48 21, 736 752 586
☎ školní družiny:	a) ranní družina + odpoledne v době od 15.30 do 16.30 hod.....tel. číslo 736 752 587 b) odpolední provoz do 15.30 hod.: 1. oddělení 605 230 861 2. oddělení 605 230 457 3. oddělení 605 230 189 4. oddělení 605 230 367 5. oddělení 605 230 756 6. oddělení 605 230 644

Telefonní seznam školy a ŠD je uveden na internetových stránkách školy.

E-mail školy: sekretariat@3zsostrov.cz

E-mail školní. družiny: sarka.jarosova@3zsostrov.cz

Web školy: www.3zsostrov.cz

Zřizovatel: Město Ostrov

Sídlo zřizovatele: Jáchymovská 1, 363 20 Ostrov

Aktualizaci Školního vzdělávacího programu ŠD provedla: Šárka Jarošová dne 14.1.2026

Platnost Školního vzdělávacího programu ŠD: od 1. 2. 2026, schváleno 21. 1. 2026

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina se nachází na kraji města, odkud máme blízko do přírody v okolí Ostrova. K vycházkám často využíváme Borecké rybníky – významnou evropskou lokalitu.

U školy je vybudované krásné funkční atletické a víceúčelové hřiště s umělým povrchem, které využíváme hlavně k pohybovým a míčovým hrám účastníků.

V prostorách školního hřiště můžeme využívat dětské hřiště s herními prvky. Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory zařízené jako herny, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám účastníků mladšího školního věku. Části místností (oddělení) jsou vyhrazeny hraní na podlaze, která je kryta kobercem. Pro zájmové a pracovní činnosti slouží část se stolky a židličkami uspořádanými tak, aby žáci na sebe viděli a při činnosti mohli mezi sebou komunikovat.

Ve vybavení ŠD jsou stolní hry, stavebnice, autíčka, panenky, atd.. Pro tělovýchovné a sportovní aktivity venku je k dispozici sportovní náčiní – např. míče, švihadla, obruče, koloběžky, atd...

Pro výtvarné a pracovní činnosti jsme dostatečně vybaveni různými pomůckami (čtvrtky, štětce, vodové a temperové barvy, lepidla, špejle, atd...) Pro rozvoj čtenářských dovedností a pěstování čtenářských návyků má družina dětské knihy, příležitostně dětské časopisy.

K vybavení družiny patří i hudební nástroje – orffovský instrumentář, dětské hračky – kytara s mikrofonom, kterými vychovatelky podněcují pěvecké či pohybové aktivity žáků. Jednotlivá oddělení jsou vybavena radiomagnetofonem s CD přehrávačem, počítačem a televizí.

Pro zájmové činnosti ŠD využíváme i další prostory školy – tělocvičnu a školní hřiště.

Vedoucí vychovatelka předkládá řediteli školy požadavky na další vybavení ŠD. Finanční

stránku ŠD vedoucí vychovatelka řeší ve spolupráci s vedením školy. Každoročně nám finančně přispívá SRPŠ na drobné dárkové předměty pro účastníky (vánoční besídka, odměny za soutěže během školního roku)

Všechny vychovatelky mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost a mají zájem o svůj odborný růst – ředitel vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání.

Vychovatelky se plně věnují účastníkům a jejich vzdělávání. Účastníci mají dostatek času pro spontánní hru. Vychovatelky chrání soukromí rodiny a zachovávají mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, diskrétně.

ŠD spolupracuje především se zákonnými zástupci účastníků – rodiči, vedením školy, SRPŠ, Městskou knihovnou v Ostrově, Domem kultury v Ostrově a Ekocentrem v Ostrově.

Na velmi dobré úrovni je vzájemná komunikace s třídními učitelkami účastníků.

CO ÚČASTNÍKŮM NAŠE ŠKOLNÍ DRUŽINA UMOŽŇUJE:

- vyjádřit svůj názor
- tvořit, poznávat, zkoumat, experimentovat, rozvíjet představivost
- komunikovat s účastníky i dospělými, navazovat přátelství
- spolupracovat v týmu
- posílení zdravé sebeúcty – oceněním, pozitivním hodnocením

Naše školní družina chce vytvořit účastníkům klidné a tvořivé prostředí, kde mohou uplatnit své schopnosti a dovednosti, smysluplně vyplnit svůj volný čas, připravit je na život tak, aby byli úspěšní ve všech oborech a dokázali se vyrovnat i s neúspěchy.

PODMÍNKY A ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Podmínky přijímání účastníků do ŠD

- ŠD je určena přednostně pro žáky 1. stupně ZŠ pokud je volná kapacita výjimečně i pro žáky 2. stupně ZŠ. (viz. Směrnice ředitele školy pro přijímání žáků do ŠD). Kapacitu školní družiny nelze překročit.
- Počet oddělení se řídí počtem přihlášených žáků do ŠD při zápisu a každoročně se mění. Oddělení se naplňují do počtu 25 nebo 30 účastníků.
- V odděleních se sdružují účastníci, kteří jsou žáky různých tříd.
- O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy, příp. deleguje na vedoucí vychovatelku.
- Zákonní zástupci žáka vyplňují při přihlašování žáka do ŠD přihlášku. Součástí přihlášky je písemné sdělení zákonných zástupců o způsobu odchodu účastníka ze školní družiny. Mají na výběr ze dvou možností: samostatný odchod nebo vyzvednutí na čip. Naše školní družina používá k vyzvedávání účastníků systém BELLhop. Stanovené časy pro vyzvedávání účastníků ze školní družiny jsou:
 - v době od 13.⁰⁰ do 13.³⁰ hod. a poté
 - v době od 15.⁰⁰ do 16.³⁰ hod.
- V jiném čase není možný ani samostatný odchod účastníka – probíhá výchovně vzdělávací činnost.
- Výjimka v předávání žáků:
 - 1x měsíčně návštěva domu kultury (DK) – kino. Z kina se nevracíme zpět do školní družiny, konec je v cca 15.³⁰ u DK. V přihlášce jsou zákonnými zástupci uvedena jména osob, které mohou účastníka vyzvedávat (pokud nemá účastník stanovený samostatný odchod od DK)
- Mimořádný samostatný odchod ze školní družiny v jiném čase, než je uvedený v přihlášce, je možný, (platí i v případě, že má žák běžně uvedený doprovod – vyzvednutí na čip).
- Zákonný zástupce účastníka uvědomí ŠD nejpozději do 11.⁰⁰ hod. v daném dni, viz Vnitřní řád ŠD.
- POZOR - stále je nutné respektovat časy určené pro vyzvedávání účastníků. Výjimečně lze mimořádný samostatný odchod zapsat i do družinového notýsku, který musí účastník včas ukázat vychovateli, případně je možné zaslat SMS z čísla zákonného zástupce uvedeného v Bakaláři.
- Přihlašování a odhlašování účastníků je prováděno písemně na základě žádosti rodičů.

Podmínky úplaty

- Činnost školní družiny je poskytována za úplatu (zákon 561/2004 Sb. §123 odst. 3).
- Úplata se provádí bezhotovostně a tímto způsobem:
 - září - prosinec - 1 200,- Kč v termínu od 1.9. do 30.9. daného školního roku
 - leden - červen - 1 800,- Kč v termínu od 1.1. do 31.1. daného školního roku
- (nebo je možné zaplatit na celý školní rok 3 000,- Kč v termínu od 1.9. do 30.9. daného školního roku)
- V individuálních případech může zákonný zástupce účastníka požádat o osvobození od platby (využití zákona o státní soc. podpoře).

Organizace činnosti ŠD

- Ve školní družině je jmenována vedoucí vychovatelka, která koordinuje a kontroluje práci ostatních vychovatelek, vytváří měsíční plány školní družiny, předává informace rodičům, zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků do ŠD, kontrolu bezhotovostních poplatků, vyřizuje náměty a stížnosti.
- Přijetí účastníci se zařazují do oddělení. Pro činnost ŠD máme k dispozici samostatný areál.

Rámcový režim dne:

RANNÍ PROVOZ

- 6⁰⁰ – 7⁴⁰ hod.: (při děleném vyučování do 8⁴⁵ hod.) - odpočinková činnost
- 7⁴⁰ – 8⁰⁰ hod.: odchod účastníků do vyučování

ODPOLEDNÍ PROVOZ

- 11⁴⁰ – 16³⁰ hod.: dle rozvrhu tříd
- 11⁴⁰ – 13³⁰ hod.: hygiena, oběd, odpočinková činnost
- 13³⁰ – 15⁰⁰ hod.: zájmová a rekreační činnost
- 15⁰⁰ – 15¹⁵ hod.: hygiena a svačina
- 15¹⁵ – 16⁰⁰ hod.: příprava na vyučování – individuální psaní domácích úkolů od 2. ročníků (dle požadavků rodičů)
- 16⁰⁰ – 16³⁰ hod.: odpočinková činnost

Rozvržení časových intervalů lze upravovat dle aktuálních potřeb a okolností.

- Aby nedocházelo k narušování činnosti ŠD v odpoledních hodinách, je pro odchody účastníků ze ŠD domů stanovena doba odchodu:
 - v době od 13⁰⁰ do 13³⁰ hod. a poté
 - v době od 15⁰⁰ do 16³⁰ hod.
- Při nevyzvednutí účastníka do doby ukončení provozu kontaktuje vychovatelka zákonné zástupce účastníka telefonicky. Pokud se nepodaří zákonného zástupce kontaktovat, je pedagogický pracovník oprávněn kontaktovat Policii následně OSPOD, který účastníka převezme.
- Po skončení ranního provozu převádějí vychovatelky účastníky z prostoru ŠD do školní budovy. Po skončení vyučování předávají účastníky do jednotlivých oddělení učitelky.
- Pokud odchází přihlášený účastník do ŠD po vyučování, musí předložit třídní učitelce písemnou žádost v notýsku nebo uvědomit třídní učitelku přes systém Bakaláři. Na základě této žádosti ho učitelka pustí domů. Ve ŠD je ten den účastník veden jako chybějící.
- Při snížení počtu účastníků v jednotlivých odděleních v důsledku nemoci nebo odchodu účastníků domů před ukončením provozu ŠD lze spojit jednotlivá oddělení dohromady.
- Informace o chování účastníků a jiných záležitostech poskytuje vychovatelka písemně rodičům v notýsku. Další konzultace poskytne vychovatelka po dohodě s rodiči ve smluveném termínu.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

- Pro činnost ŠD platí pravidla BOZ při využívání tělocvičny, školního hřiště, či odborných pracoven jako ve školním řádu školy. Záznam o poučení účastníků se provádí do Přehledu výchovně vzdělávací činnosti (viz „Vnitřní řád školní družiny“)
- Pitný režim je zabezpečen vlastní donáškou pití v nerozbitných lahvích z domova.
- Účastník neopouští oddělení ŠD ani místa, kde probíhá činnost ŠD bez vědomí vychovatelky.
- V ŠD se účastník řídí pokyny vychovatelek, školním řádem a vnitřním řádem ŠD.
- Na hodnocení chování účastníka v ŠD se vztahuje pochvala vychovatelky školní družiny, podmíněné vyloučením ze ŠD a vyloučením ze ŠD.
- Pokud účastník soustavně narušuje Vnitřní řád ŠD a Školní řád, může být ze ŠD vyloučen. Ředitel rozhodne o jeho podmíněném vyloučení nebo přímém vyloučení na základě výrazného porušování kázně, pořádku, ohrožování zdraví a bezpečnosti ostatních, při svévolné absenci v ŠD.

Zdravotní stav účastníka:

- Zákonní zástupci účastníka musí informovat vychovatelku o zdravotním stavu svého dítěte, zejména při dlouhodobém onemocnění nebo o změně zdravotního stavu během školního roku
- O náhlé změně zdravotního stavu účastníka vychovatelka informuje rodiče ihned (telefonem, osobně)
- Při úrazu účastníka je vychovatelka povinná poskytnout první pomoc a v případě potřeby přivolat lékařskou pomoc, informovat ředitele školy a zástupce ředitele, zapsat úraz do elektronické knihy úrazů a při absenci účastníka vypsát záznam o úrazu.
- Vychovatelky dbají, aby účastníci nenosili do ŠD nebezpečné předměty a hračky.

Psychosociální podmínky

- Vychovatelky se snaží vytvářet účastníkům takové prostředí, aby se v něm cítili spokojeně, jistě a bezpečně.
- Všichni účastníci mají v naší ŠD stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.
- Osobní svoboda a volnost účastníků je respektována do určitých mezí, vyplývajících z norem chování, které jsou v ŠD stanoveny.
- Vychovatelky se snaží o nenásilnou komunikaci s účastníkem, která mu je příjemná, kterou navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce.
- Převažují pozitivní hodnocení účastníka, pochvaly.
- Podporujeme účastníka nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si.
- V účastnících rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc, podporu.
- Účastníci jsou seznamováni s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se v odděleních vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
- Vychovatelky se dostatečně věnují vztahům v oddělení, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a kyberšikany).

Podmínky pro činnost účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků mimořádně nadaných

Pro účastníky, kteří vyžadují specifický pedagogický přístup, zájmové vzdělávání přizpůsobujeme jejich potřebám, které vyplývají z jejich zdravotního oslabení a speciálních vzdělávacích potřeb, je-li dáno PPP i s asistentem. Do oddělení školní družiny jsou také začleňovány účastníci ze společensky znevýhodněného prostředí s oslabeným rodinným zázemím či účastníci pocházející z jazykově odlišného prostředí. Snížená sociální adaptabilita těchto účastníků nebo zvýšená potřeba intenzivnější péče v některé oblasti si vyžádá přizpůsobení forem a obsahu činnosti školní družiny.

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami bude při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění.

Pro rozvoj talentovaných účastníků bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ŠD

Formy vzdělávání v ŠD

- ŠD se řídí ve své činnosti prováděcím předpisem k zákonu 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a to především vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.
- Zájmové vzdělávání, které provádí školní družina, probíhá především vlastní činností účastníků, jejich interakcí s okolím (s vnějšími podněty) a získávanou vlastní zkušeností. Vše má být založeno na přímých zážitcích z činnosti, vycházející částečně z individuální volby, dětské zvědavosti, potřeby zaměstnávat se, bavit se a komunikovat. Ve struktuře činností jsou doporučně zastoupeny činnosti řízené a spontánní.
- Činnost družiny se uskutečňuje těmito formami:
 - příležitostnou výchovnou vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností (besídky, slavnosti, MDD, karneval)
 - pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností
 - využitím otevřené nabídky spontánních činností (klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, po organizované části následuje ve vymezeném prostoru možnost spontánních her, spontánní činnosti v ranních a koncových hodinách)
- Školní družina svou funkci naplňuje činnostmi pojmenovanými jako odpočinkové, rekreační, zájmové a příprava na vyučování. Obsahově mezi nimi nelze vést přesnou hranici. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinkové činnosti – (OČ)

- Mají odstranit únavu. Do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě, před vyučováním ráno pro účastníky, kteří brzy vstávají, a dále podle potřeby kdykoliv během dne.
- Stolní společenské hry, námětové hry, klidné zájmové činnosti, poslech, předčítání, četba dětských časopisů apod.
- Zařazení odpočinkových činností do denního režimu ŠD je důležité – jejich organizace a náplň plní psychohygienické poslání.

Rekreační činnosti – (RČ)

- Slouží k regeneraci sil, převažuje v nich aktivní odpočinek s náročnějšími pohybovými, sportovními, turistickými nebo manuálními prvky. Podle podmínek jsou tyto činnosti realizovány převážně venku – organizované nebo jako spontánní činnost. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze vždy považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování.

Zájmové činnosti – (ZČ)

- Rozvíjejí osobnost účastníka. Umožňují účastníkům nejen seberealizaci (popř. také kompenzaci možných školních neúspěchů), ale i další poznávání a rozvoj pohybových dovedností. Zařazují se jako činnost skupinová nebo individuální, jako organizovaná nebo spontánní aktivita.
- ZČ – esteticko výchovná
- ZČ – pracovně technická
- ZČ – tělovýchovná, sportovní a turistická
- ZČ – přírodovědná
- ZČ – společenskovední
- ZČ - společenskoprospěšná

Příprava na vyučování – (PNV)

- Zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností. Důležitá je dobrá spolupráce s třídními učitelkami.
- Formy PNV:
 - a) vypracovávání domácích úkolů se souhlasem rodičů (vychovatelka účastníkům úkoly neopravuje, pouze vyzve k vyhledání chyby, opravení a zdůvodnění)
 - b) zábavné procvičování učiva formou didaktických her, ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, soutěžích a dalších činnostech
 - c) získávání dalších doplňujících poznatků při praktických činnostech (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou, časopisy, exkurze...)
- Náměty k procvičování učiva nenásilnou a zábavnou formou (český jazyk, matematika a prvouka) čerpáme z příručky: A. Holeyšovská, Rok ve školní družině (nakladatelství Portál, s.r.o., Praha 2003) a knihy Ladislava Janovce „Český rok, lidové zvyky a obyčeje“

Cíle vzdělávání v ŠD

Úkolem zájmového vzdělávání v ŠD je rozvíjet osobnost účastníka, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání a učení, stejně tak i učit účastníka žít ve společnosti ostatních.

Činnosti ŠD ústí v získávání určitých kompetencí (dovedností, schopností, vědomostí i postojů).

Kompetence k učení

- učí se s chutí
- započatou práci dokončí
- umí zhodnotit své výkony
- učí se nejen spontánně, ale také vědomě
- klade si otázky a hledá na ně odpovědi
- všímá si souvislostí mezi jevy
- získané vědomosti dává do souvislostí
- získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učením
- zná jednoduché textové zdroje pro učení (učebnice, dětské encyklopedie, další knihy a časopisy)

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů a tyto jsou účastníkovi motivací k řešení dalších problémů a situací
- při řešení situací užívá logických, matematických i empirických (vycházejících ze zkušenosti) postupů
- chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli
- rozlišuje správná a chybná řešení
- spontánně vymýšlí nová řešení
- započaté činnosti dokončuje
- přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč
- vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými
- dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky
- komunikace je kultivovaná
- využívá ke komunikaci telefon
- zapojí se aktivně do společenského dění školy i města (školní akademie, akce pro rodiče – Den matek, apod...)

Sociální a interpersonální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky
- projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- je schopen odolat nátlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem

- je schopen požádat o pomoc při řešení určitého problému
- ve skupině spolupracuje, dělí se o pomůcky, materiál
- dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- chápe pravidla společenského chování a běžně se jimi řídí
- je schopen respektovat jiné (spojení účastníků různých věkových skupin se osvědčuje jako výhoda – starší předávají své zkušenosti a dovednosti mladším, všechny vedeme k tomu, aby respektovali jeden druhého)

Kompetence činnostní a občanské

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit
- odhaduje rizika svých nápadů
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- uvědomuje si svá práva i práva druhých
- dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých (pěstovat zdravý životní styl)
- vnímá krásy přírody a cíleně o ni pečuje (chrání přírodu, životní prostředí – třídění odpadů, sběr druhotných surovin)
- chová se zodpovědně při krizových situacích (první pomoc, solidarita)
- zapojuje se aktivně do sportovních aktivit
- aktivně se zapojuje do zlepšování školního prostředí (péče o pokojové květiny, realizace vlastních nápadů, výzdoba ŠD, vedení k pořádku a čistotě, boj proti vandalismu)
- respektuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech
- ctí a chrání kulturní a duchovní hodnoty, tradice

Kompetence k trávení volného času

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času
- umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic
- rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech
- umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Člověk a jeho svět

Školní družina svými prostředky na základě požadavků pedagogiky volného času svým programem navazuje na základní školu a vědomosti i dovednosti účastníků dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje. Vychovatelky se mohou inspirovat tematickými celky školy pro svou činnost. Naše družina se bude nejvíce inspirovat kapitolou **Člověk a jeho svět**, která je stanovena pro 1. stupeň ZŠ.

Cíle této kapitoly, jednotlivé požadavky, naplníme konkrétními aktivitami specifickými pro školní družinu. Podmínkou je vlastní prožitek účastníků, propojování s reálnými životními situacemi, vytváření nových situací, nacházení místa mezi vrstevníky, vytváření pracovních a režimových návyků.

Oblast Člověk a jeho svět se člení do dalších pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Tematický okruh zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, ale také organizaci života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci. Pomáháme vytvářet citový vztah ke svému bydlišti, kraji. Zahrnujeme sem tematické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb v obci (např. návštěva knihovny, DK). ŠD plně využívá okolí školy – les, rybníky, park ve vzdálenější části města.

- Na začátku školního roku procházíme areálem ŠD – jídelna, WC, jednotlivá oddělení, kabinety (orientace podle značení).
- Hrajeme tematické hry.
- Malujeme, co jsme si zapamatovali z návštěvy.
- Zařazujeme činnosti, které v účastnících posilují vztah k místním tradicím, např. rozhovory, vyprávění, zážitky z návštěvy Michaelské pouti.
- Navštěvujeme akce Dětského filmového festivalu v Ostrově (filmová představení, další akce dle aktuální nabídky).
- Vytváříme koláže, malby na téma dopravní prostředky, jízda autobusem, vlakem, ...
- Malujeme dopravní značky.
- Hrajeme didaktické hry s dopravními značkami
- (hra: Soustřed', se).
- Vytváříme kolektivní výtvarné dílo motivované vycházkou – každý účastník namaluje nebo vystříhá jednu budovu či přírodní prvek, které se následně sestaví jako náměstí, ulice, park, les apod.
- Soutěžíme s dopravní tematikou.
- Hrajeme pexeso s dopravními značkami.
- Průběžně se seznamujeme s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě, pravidly pro cyklisty.

- Čteme pohádky s dopravní tematikou (např. M.Adamovská „Děti v dopravním provozu aneb o klukovi z počítače“)
- Závodíme na koloběžkách.
- Vyprávíme si o životě naší rodiny.
- Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.
- Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách (kresba, malba, koláž).
- Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili.
- Povídáme si o cestě do školy a domů, ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.
- Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí.
- Procházíme ulicemi, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují...).
- Soutěžíme ve znalostech dopravních značek a předpisů.
- Odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty (cesta po silnici v místě, kde chybí chodník, cyklistická stezka souběžná s chodníkem apod.).
- Povídáme si o povinné výbavě vybavení kol – zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole, zdůrazňujeme nutnost nošení ochranné přilby.
- Kreslíme, čím bychom chtěli být (hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali nakreslené povolání, zjišťujeme, co musíme umět pro výkon vybrané profese).
- Motivujeme k námětovým hrám – (na prodavače, na učitele, na lékaře, na kadeřníka, na poštovního doručovatele...) – výchova k volbě povolání.
- Besedujeme s příslušníkem policie o jeho práci.
- Hledáme dům podle adresy (jak se hledá adresát, jak se číslují domy?). Na budovách hledáme popisná čísla, názvy ulic.
- Jdeme navštívit knihovnu.
- Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích, které ji doplňují.
- Seznamujeme se s turistickými mapovými značkami, učíme se je poznávat.

Lidé kolem nás

V tomto tematickém okruhu si účastníci osvojují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, empatie, vzájemné úcty. Poznávají, jak se lidé sdružují, seznamují se se základními právy a povinnostmi, je to výchova budoucího občana demokratického státu. Základem aktivit v tomto okruhu je každodenní výchovná práce vychovatelek – osvojování a dodržování základů společenského chování (pozdravení, seznamování, podávání ruky, kultivace komunikace slovní i mimoslovní, umění sdělit poznatek, ale také schopnost naslouchat, tolerance ve skupině, stolování atd.). Vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení, založeného na vzájemné úctě, toleranci a radosti ze spolupráce.

Činnosti, které vedou k naplňování cílů v tomto okruhu:

- Každodenně se přivítáme s účastníky při příchodu do družiny a rozloučíme při odchodu.
- Urovnáváme drobné každodenní konflikty mezi účastníky.
- Dodržujeme pravidla stolování, a to nejen správné používání příboru.

- Vytváříme a prohlubujeme základní návyky společenského chování (využití knih o etice a etiketě: L.Špaček „Dědečku vyprávěj“, „Dědečku ještě vyprávěj“, „Dědečku už chodím do školy“)
- Hrajeme hry pro osvojování jazykových a komunikačních dovedností.
- V oblasti prevence sociálně patologických jevů se zaměřujeme na předcházení šikany, vandalismu, agresivity a škodlivých způsobů chování.
- Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, knihy, uklízíme si školní aktovky, věnujeme se sebeobslužné práci.
- Hodnotíme tak, že budeme nacházet na hodnocených činnostech jen klady (každý účastník by měl např. na výkrese svého kamaráda najít, co je na něm pěkného, nikoliv co se mu nelíbí).
- Zařazujeme prvky mediální výchovy:
 - povídání o tom, co účastníci zhlédli doma v televizi, slyšeli v rozhlase, o společně zhlédnutém filmu v DK v rámci promítání pro ŠD
 - účast účastníků na programu školních akcí pro veřejnost
 - výstavky účastnických prací na veřejnosti
 - připravíme si vědomostní „televizní“ soutěž a zahrajeme si ji (Riskuj, Milionář, Kufr)
- Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás.
- Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.
- Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.
- Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.
- Vyrábíme dárky pro radost maminkám.
- Besedujeme o tom, co je to plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze, jídlo, energii).
- Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím“, „děkuji“, zkoušíme reklamovat výrobek).
- Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.
- Z vystřihaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny.
- Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči?).
- Vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech.
- Učíme se na výkonech a chování každého spoluúčastníka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spoluúčastníkovi něco oceníme, něčím je zajímavý).
- Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.
- Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.
- Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině.
- Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic, obchodů.
- Naše oddělení si zdobíme vánočními motivy.
- Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.
- Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).

- Čteme si o zvycích spojených s jarem.
- Připravujeme oslavu Dne dětí – soutěžíme a závodíme.
- Povídáme si, proč chodíme na výstavy, do kina, do divadla, na koncerty..., jak se tam chovat.
- Vybíráme vhodný oděv na kulturní představení.
- Chodíme na dostupné výstavy, na filmová a divadelní představení v DK...
- Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity.
- Cvičíme se ve správném stolování, dodržujeme základní hygienické návyky.
- Dodržování zásad správného stolování, procvičujeme denně ve školní restauraci

Pravidla slušného chování

- Vstoupil jsi – pozdrav.
- Odcházíš – rozluč se.
- Dostaneš-li – řekni děkuji.
- Chceš-li – řekni prosím.
- Používej ostatní kouzelná slova, která k sobě lidi přibližují.
- Neskákej nikomu do řeči, každý má právo vyjádřit svůj názor.
- Nikomu neubližuj, jen slaboši a zbabělci si musí dokazovat svoji sílu.
- Nenič – každá věc, která ti posloužila, poslouží i druhým.
- Netrap se – všechny dveře jsou zde otevřené, proto se přijď rozdělit o každou bolest, radost.
- Mluv pravdu – lež a pomluva mezi slušné lidi nepatří.
- Važ si sám sebe i druhých – v životě je důležité znát cenu svou i druhých.
- Nenič jiným to, co nechceš, aby bylo ničeno tobě.
- Neboj se překonávat překážky, neboj se neúspěchu.

Lidé a čas

Poněkud odlišně od výuky ve škole bude ve školní družině naplňování okruhu Lidé a čas.

Ve škole mají žáci poznávat, jak a proč se čas měří, jak postupují události v čase a utvářejí historii věcí a dějů.

Hlavní náplní tohoto okruhu bude především budování správného režimu dne a jeho dodržování. Sestavovat a naplňovat režim družiny účelně, snažit se, aby režimové momenty probíhaly v pohodové atmosféře a bez zbytečných prodlev. Učit účastníky účtět k času druhých, využívat svůj čas, vytvářet návyky na pravidelnou a účelnou přípravu na vyučování a především na vyplňování volného času – vytvářením základů pro využívání smysluplné volnočasové aktivity.

- Hrajeme a soutěžíme – pomocí her zlepšujeme orientaci v čase.
 - Podporujeme režimové návyky (mytí rukou, převlékání, úklid hraček).
 - Podporujeme správné návyky.
 - Zdokonalujeme samostatnost účastníků
 - Vycházkami a pozorováním upevňujeme vědomosti o probíhajícím ročním období.
 - Vedeme účastníky k plnění povinností, sebeobslužné práci – drobné služby a vzájemná pomoc.
 - Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.
 - Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.
 - Besedujeme o možnostech správného využívání času, inspirujeme se u jiných lidí.
-
- Besedujeme na téma: „Jak jsem trávil víkend“. Malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro

další víkendy.

- Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma: „Co znamená přijít včas / pozdě“).
- Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády, sousedy.
- Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění.
- Ohlížíme se za prázdninami (besedujeme o zážitcích a místech, která jsme navštívili, malujeme obrázky)
- Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme drobné humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou.
- Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá /škodí ve volném čase.
- Pátráme, jak se žilo na hradech a na zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme. Nejprve hrady a okolí, pak postavy (rytíře, dámy, koně apod.). Postavy vystřiháme z papíru a z nalepeného textilu nebo papíru jim vytvoříme šaty.

Rozmanitosti přírody

Pestré aktivity budou zahrnuty do tematického okruhu Rozmanitosti přírody, kdy se účastníci mají seznámit s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé. Zde budeme plánovat různé tematické vycházky i pobyty v přírodě, pozorování změn a následné výtvarné či jiné zpracování poznatků. Nic tak nenahradí pozitivní vztah k přírodě, jako pobyt v ní.

Účastníci si v přírodě upevňují vědomosti získané při vyučování, a pokud je správně použijí, mají radost z úspěchu.

- Hrajeme didaktické hry s přírodními motivy.
- Pečujeme o pokojové rostliny, poznáváme různé druhy květin.
- Z květin si vytváříme hezké životní prostředí.
- Upozorňujeme na nebezpečí jedovatých rostlin, hadů a nemocných zvířat (poučení o nebezpečí vztekliny, nesahat na krotká či mrtvá zvířata ve volné přírodě).
- Využijeme zkušenosti z ekologické výchovy - třídíme odpad (papír, plasty).
- Nezabýváme bezdůvodně žádného živočicha, ani hmyz.
- Zařazujeme znalostní soutěže o ochraně přírody.
- Při vycházkách do přírody pozorujeme s účastníky pozitivní i negativní zásahy člověka do přírody a snažíme se o vytváření správného vztahu k životnímu prostředí, které účastníky obklopuje (neničit zeleň, nerušit
- zvěř hlukem, neznečišťovat vodu, neodhazovat odpadky...)
- Seznamujeme účastníky s pravidly ochrany rostlin a živočichů, s nebezpečím ohně v přírodě.
- Informujeme účastníky o chráněných oblastech a chování v nich, o chráněných rostlinách a živočiších.
- Čteme pohádky a knihy o přírodě a zvířatech, o životě a ochraně živočichů.

- Navštěvujeme SMPř za zvířaty, besedujeme o přírodě, pozorujeme živočichy v teráriích a akváriích.
- Soutěžíme s přírodovědnou tematikou.
- Sbíráme přírodniny – využití při pracovních a výtvarných činnostech.
- Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti.
- Pracujeme s encyklopediemi.
- Navštěvujeme filmová představení v DK s přírodovědnou tematikou.
- Uskutečňujeme vycházky do zimní přírody (prakticky poznáváme vodu v různých skupenstvích).
- Malujeme na oblázky, které jsme donesli z vycházek.
- Volíme výtvarné náměty – podoby našich zvířat, malování květín.
- Pozorujeme živočichy, kteří žijí u vody a ve vodě: ryby, obojživelníky, vodní ptactvo.
- Na vycházkách pozorujeme mraveniště a brouky, učíme se je poznávat a pojmenovávat (učíme se chránit mraveniště).
- Poznáváme květiny ve volné přírodě i v zahradě.
- Seznamujeme se se zásadami péče o zvířata chovaná v bytě – kreslíme domácí mazlíčky a práce vystavíme.
- Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči potřebují.
- Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm.
- Uskutečňujeme orientační soutěže v přírodě s úkoly.
- Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny abecedy.
- Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin.

Člověk a jeho zdraví

V okruhu Člověk a jeho zdraví mají účastníci poznat především sami sebe. Účastníci získávají poučení o zdraví a nemocech, jak předcházet nemocem a úrazům, o odpovědnosti za své zdraví. Do této části zařazujeme také pohybové a tělovýchovné aktivity – vycházíme z požadavku na pravidelný pobyt venku či v tělocvičně. Vytváříme u účastníků kladný vztah k pohybu a sportování. Účastníci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům.

Pro naplnění tohoto okruhu, budeme mimo průběžné a každodenní činnosti, plánovat tyto aktivity :

- Nacvičujeme jednoduché ošetření poranění, jak vyhledat pomoc.
- Hrajeme s telefonem s nácvikem telefonického volání na tísňové linky.
- Na arch balicího papíru obkresluje postavu jednoho z nás a do obrysu dokresluje nejdůležitější tělesné orgány.

- Při odpočinkových činnostech – čteme a besedujeme na téma první pomoci, zdravé výživy a zdravého životního stylu.
- Vymyslíme zdravotní soutěž na nástěnkou.
- Zjišťujeme, jak správně odpočívat relaxovat (odpočinek tělesný, psychický).
- Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.
- Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.
- Kreslíme ovoce a zeleninu (zdravá výživa).
- Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisů a letáků) a třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže.
- Dodržujeme pitný režim.
- Na vycházkách do přírody si ověřujeme své znalosti hub a zjišťujeme, jak nezeměnit jedlé za jedovaté (můžeme pracovat také s obrázky a atlasem hub).
- Čteme o dětských nemocech a jejich léčení, zajímáme se o zdravotní prevenci.
- Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.
- Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit), co je to expirační doba léků atd.
- Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd. Bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty.
- Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví.
- Hrajeme si na lékaře a na pacienta, Nebojíme se návštěvy ordinace.
- Při tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo.
- Povídáme si o péči o náš chrup.
- Procvičujeme bezpečnou orientaci v okolí.
- Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie.
- Besedujeme s příslušníkem policie na téma: „Co se smí a co ne“, „Vlastní bezpečnost“ aj.
- Vyprávíme si, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli.
- Učíme se používat lékárníčku.
- Učíme se zásadám první pomoci.
- Besedujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat – prevence patologických jevů – (odmítání škodlivých a návykových látek). Odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční jehly na pískovišti, neznámé nápoje, bonbony apod.).
- Čteme a povídáme si na téma : „Jak jsem se narodil“ (výchova k rodičovství).
- Denně (za příznivého počasí) chodíme do přírody, na školní hřiště apod.

a

- Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách).
- Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě.
- Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, závodíme.
- Při zimních radovánkách hrajeme hry na sněhu, bobujeme, kloužeme se, závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky apod.
- Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně i skupinově).
- Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.
- Pořádáme atletické závody na hřišti.
- Uskutečňujeme turistické akce – založení a likvidace ohniště, opékání vuřtů, znalostní soutěž v přírodě s turistickou tematikou.

Umění a kultura

Při strukturování aktivit vzdělávacího programu ŠD budeme tematicky vycházet i ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Vedeme účastníky k tvořivosti a rozvíjení jejich estetického vnímání, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojit do kulturního dění a sportovních aktivit. Rozvíjíme smyslové vnímání účastníků, fantazii a představivost, estetiku chování a mezilidských vztahů. Učíme účastníky projevit pozitivní postoj k uměleckým dílům. Zabýváme se poznáváním tvůrců dětské literatury a rozvíjíme

cítění při práci s knihou. Podporujeme hudebně pohybové činnosti. Účastníci mohou uplatnit své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a dále je jim dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření, vnímat melodii a rytmus, spojovat hudební složku se slovem a pohybem, seberealizovat se.

Zahrnujeme sem tyto činnosti:

- Hrajeme a tvoříme doprovody s využitím nástrojů Orffova instrumentáře.
- Zpíváme a hrajeme na flétnu (předvádíme, co už umíme).
- Tančíme při diskotéce na besídce a karnevalu.
- Navštěvujeme výstavy v galerii umění a v DK.
- Navštěvujeme filmová a divadelní představení v DK.
- Posloucháme a čteme pohádky a literaturu dětských autorů.
- Prohlížíme si knihy a časopisy s dětskými ilustrátory.
- Soutěžíme s pexesem s literárním zaměřením.
- Dramatizujeme pohádky, říkadla.
- Vytváříme různé výtvarné náměty – malba, kresba, koláž...

- Malujeme na chodníku suchými křídami – různé náměty.

Poznámka: Všechny činnosti, které jsou ve vzdělávacím obsahu uvedeny, nemusí být splněny v jednom školním roce – mohou být rozloženy do delších časových úseků.

HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE

Cílem evaluace včetně hodnocení je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností v ŠD včetně jejich podmínek.

Vnitřní evaluace :

- průběžné sebehodnocení práce vychovatelek
- hodnocení výchovné práce ŠD vedením školy
- hodnocení výchovné práce ŠD třídními učitelkami – vzájemná spolupráce, přehled o rozvoji účastníků
- hodnocení klimatu ŠD (atmosféry)
- hodnocení realizace ŠVP

Vnější evaluace :

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů a účastníků
- hodnocení zřizovatele a České školní inspekce
- hodnocení veřejnosti podle prezentace výsledků ŠD

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP se zabývá :

- činností družiny jako specifického školského zařízení
- prací jednotlivých oddělení družiny – kvalita a efektivita
- působením činností a vychovatelek na jednotlivé účastníky
- personálním stavem školní družiny a úrovní dalšího vzdělávání vychovatelek (kurzy, samostudium)
- stavem materiálních podmínek (kvalita pracovního prostředí, vybavení nábytkem, pomůckami atd.)
- zajištěním bezpečnosti a ochrany zdraví

Techniky evaluace a hodnocení :

- průběžné denní hodnocení toho, co se povedlo, co ne a hledání příčin
- kolegiální rozhovor na pedagogických či provozních poradách
- neformální povídání o činnostech v ŠD, o svěřených žácích
- zpětná vazba bezprostředních reakcí účastníků
- zpětná vazba – zájem rodičů o činnost ve školní družině
- veřejná prezentace výsledků činnosti družiny (veřejná vystoupení účastníků, výstavky prací účastníků)
- pozorování účastníků, rozhovory s účastníky i rodiči
- testování, jak si účastníci poradí se zadanými úkoly
- na konci každého čtvrtletí provést analýzu naplnění plánovaných akcí – zhodnotit, co se nám povedlo, co méně a proč, zda činnost opakovat, za jakých podmínek provést změnu (nabídka dalších služeb, aktivit...)
- kontrola vedení školy (hospitace, pozorování, kontrola vedení dokumentace ŠD, diskuse na poradách ŠD)
- každoroční písemné zhodnocení vlastní práce ŠD – přikládá se k výroční zprávě školy

Základní škola Ostrov, Májová 997, příspěvková organizace

- prezentace ŠD prostřednictvím aktualit a fotografií z akcí ŠD na webových stránkách školy

NABÍDKA CELODRUŽINOVÝCH AKCÍ A AKTIVIT PLÁNOVANÝCH DO JEDNOTLIVÝCH MĚSÍCŮ

ZÁŘÍ

- Závody v běhu na školním hřišti
- Návštěva filmového představení v DK

ŘÍJEN

- Závody na koloběžkách
- Závod hlídek v přírodě na různá témata
- Filmové představení v DK (v rámci FOH + akce dle aktuální nabídky FOH)

LISTOPAD

- Exkurze v Ekocentru
- Návštěva filmového představení v DK
- Velké pexeso (různá témata)

PROSINEC

- Štafetové závody v tělocvičně
- Návštěva divadelního nebo filmového představení
- Vánoční besídka ŠD

LEDEN

- Velké pexeso (různá témata)
- Návštěva filmového představení v DK
- Zimní turnaj ve vybíjené
- Závody na bobech

ÚNOR

- Beseda v městské knihovně
- Návštěva filmového představení v DK
- Karneval ve školní družině
- Celodružinová soutěž „Zpívá celá družina“

BŘEZEN

- Soutěž Videotest
- Návštěva filmového představení v DK
- Velké pexeso (různá témata)
- „Opičí“ dráha v tělocvičně na čas

DUBEN

- Návštěva filmového představení v DK
- Návštěva příslušníků Městské policie Ostrov
- Rej čarodějnic a čarodějů na školním hřišti

KVĚTEN

- Velké pexeso (různá témata)
- Opékání vuřtů
- Závod hlídek v přírodě na různá témata

ČERVEN

- Oslavy MDD – soutěže se sladkými odměnami
- Malování na chodníku
- Návštěva filmového představení v DK (3D projekce)

Na měsíc červenec a srpen se činnost ŠD zpravidla přerušuje.

Poznámka: Všechny akce, které jsou zde uvedeny, nemusí být splněny v jednom školním roce, mohou být rozloženy do delších časových úseků. Jednotlivé akce se mohou přesunovat dle aktuální situace do jiných měsíců nebo mohou být doplňovány či obměňovány dle aktuální nabídky.

ZÁVĚR

Děti vnímají svět kolem sebe a začínají se v něm orientovat. Poznávají přírodu. Všímají si vztahů mezi lidmi. Chtějí poznávat a tvořit. Při řešení hravých úkolů, jejich dokončování a obměňování pocítují radost. Ta je prvním malým krůčkem k úspěchu. Touží po něm každý, kdo pracuje s dětmi. Úspěch znamená vidět rozzářené oči, úsměv na tváři, slyšet veselé a hlasité povzbuzování, tleskání, pískání. Úspěch je obrovská odměna, které můžeme dosáhnout jen tehdy, když budeme dětem nablízku, budeme s nimi rozmlouvat, naslouchat jim a vnímat to, co nám sdělují slovy, mimikou, gesty i pohledem.

*Ať je léto nebo zima,
v družině je vždycky prima.
Po škole sem zajdem rádi,
máme tady kamarády.
Zahod' nudu za hlavu,
pojd' si spravit náladu.
Relaxovat, pracovat, lenořit i hrát,
bud' také náš kamarád.*

